

22

Forord

Denne bog har to formål, dels at give en samlet fremstilling af gældende ret om mangler ved fast ejendom, dels at udgøre mit bidrag til en ændring af retstilstanden.

Køge, august 1988

H. P. Rosenmeier

Omslag: Axel Surland
Sats og tryk: P.J.Schmidt A/S, Vojens

Mekanisk, fotografisk eller anden
gengivelse af denne bog eller dele
af den er ikke tilladt ifølge gældende
dansk lov om ophavsret.

© G·E·C Gads Forlag 1988

ISBN 87-12-01844-9

Indholdsfortegnelse

	Side
<i>Indledning</i>	13
 <i>Kapitel 1. Indledende bemærkninger om fremstillingen af gældende ret. Mangelsbegrebet</i>	
I. Indledende bemærkninger om bogens kapitler om gældende ret (kapitel 1-8)	18
II. Mangelsbegrebet	19
III. Særligt om det generelle mangelsbegreb	22
IV. Særligt om individuelle mangler	25
 <i>Kapitel 2. Andre almindelige spørgsmål</i>	
I. Almindelige bemærkninger om urigtige oplysninger fra sælger	29
II. Risikoens overgang. Skjulte mangler og udviklingsskader. Manglers årsager	
A. Risikoens overgang	30
B. Skjulte mangler	30
C. Udviklingsskader	31
D. Manglers årsager	32
E. Sammenfatning	32
III. Efterfølgende mangler	33
IV. Afgrænsningen mellem mangler og vanhjemmel	35
V. Almindelige bemærkninger om købernes mangelsbeføjelser	35
 <i>Kapitel 3. Ophævelse</i>	
I. Ophævelse på grund af mangler	36
II. Ophævelse som følge af svigtende betingelser	37
III. Gennemførelse af ophævelse. Negativ kontraktsinteresse ved ophævelse	37
 <i>Kapitel 4. Erstatning</i>	
I. Almindelige bemærkninger om erstatning	39

II.	Erstatning som følge af garanti	39
III.	Erstatning som følge af tilsidesættelse af sælgers oplysningspligt	
A.	Almindelige bemærkninger. Erstatningsansvaret for tilsidesættelse af oplysningspligten omfatter også fejl, som sælger burde have kendt. Det bør tillige omfatte fejl, som en sædvanlig sælger ville have kendt	43
B.	Særligt om culpøse urigtige oplysninger	47
C.	Bygningssagkyndige sælgere. Tidspunktet for urigtige oplysninger. Forholdet til købers undersøgelsespligt og ansvarsfraskrivelser. Dødsbosalg, hvor afdøde var i ond tro	48
D.	Bevisbyrdespørgsmål. Der bør gælde en formodning for sælgers onde tro, når der viser sig fejl inden for kortere tid efter overtagelsen	49
IV.	Erstatning som følge af anden culpøs adfærd end tilsidesættelse af oplysningspligten. Selvbyggere. Betydningen af mangelfuld vedligeholdelse	51
V.	Udmålingen af erstatning	52

Kapitel 5. Forholdsmæssigt afslag

I.	Almindelige bemærkninger	54
II.	Betingelserne for forholdsmæssigt afslag	
A.	Teorien	55
B.	Beskrivelse af den gældende retstilstand	55
C.	Egne synspunkter	56
III.	Mindstegrænse for forholdsmæssigt afslag. Sammenlægning af mindre mangler?	58
IV.	Udmålingen af forholdsmæssigt afslag	
A.	Teorien	62
B.	Retspraksis	64
C.	Egne synspunkter	65
V.	Forrentning af forholdsmæssigt afslag	67

Kapitel 6. Udelukkelse og bortfald af mangelsbeføjelserne

I.	Købers undersøgelsespligt	
A.	Almindeligt. Betydningen af, at køber har medtaget en bygningssagkyndig. Bygningssagkyndige købere	69

B.	Forholdet mellem erstatningsgrundlag og købers undersøgelsespligt	72
II.	Ansvarsfraskrivelser	
A.	De sædvanlige klausuler i salgsdokumenter	73
B.	Ansvarsfraskrivelser iøvrigt	74
C.	Forholdet mellem erstatningsgrundlag og ansvarsfraskrivelser	76
III.	Reklamation, forældelse og opgivelse	
A.	Reklamation	77
B.	Forældelse. Kursen bør i særlig grad strammes op, hvor der er gået mere end nogle få år fra salget	80
C.	Opgivelse	82

Kapitel 7. Krav mod tidligere ejerled

I.	Indledning	83
II.	Teorien	83
III.	Retspraksis	
A.	Tilfælde, hvor det tidligere ejerled er professionel bygherre	86
B.	Tilfælde, hvor det tidligere ejerled er almindelig privat sælger	87
IV.	Egne synspunkter	
A.	Tilfælde, hvor det tidligere ejerled er professionel bygherre	88
B.	Tilfælde, hvor det tidligere ejerled er almindelig privat sælger	88
C.	Særligt om grundudstykkere	92
V.	Konklusion	92

Kapitel 8. Professionelle bygherrers mangelshæftelse

I.	Entreprenøransvar	93
II.	Professionelle bygherrers mangelshæftelse over for den umiddelbare køber	94
III.	Professionelle bygherrers mangelshæftelse over for senere ejerled	95
IV.	Retspraksis	96
V.	Egne synspunkter	97

Kapitel 9. Udviklingstendenser siden 2. verdenskrig.

Gennemgang af periodens litteratur

I. Indledning	100
II. Ussing og Spleth. Retstilstanden for 40 år siden	100
III. »Misligholdelse af Ejendoms køb«. Anders Vinding Kruses lære	106
IV. Illum, Thøger Nielsen og Stig Jørgensen	107
V. Den teoretiske baggrund for den senere objektivisering	109
VI. Uffe Baller. Anders Vinding Kruses mindstegrænse. Jørgen Nørgaard	110
VII. Den seneste udvikling. Mundtlig debat. Bisgaard-Frantzen/Maarbjergs redegørelser. Betænkning nr. 1110/87. Alm. Brands og EDC-gruppens ordning	113
VIII. Konklusion	
A. Private sælgers mangelshæftelse er blevet objektiviseret	115
B. Årsagerne til objektiviseringen	116
C. Opgaven i fremtiden	118

Kapitel 10. Forudsætningslæren

I. Indledning	119
II. Den klassiske obligationsret. Windscheid	120
III. Julius Lassens lære	121
IV. Ernst Møller	123
V. Ussings forudsætningslære	124
VI. Nyere dansk litteratur bortset fra Anders Vinding Kruse	126
VII. Anders Vinding Kruses anvendelse af forudsætningslæren	128
VIII. Egne synspunkter	130
A. Forudsætningslæren yder ingen vejledning	131
B. Forudsætningslæren er farlig	132
C. Afsluttende bemærkninger	132

Kapitel 11. Samlet skitse til ny retstilstand

I. Almindelige bemærkninger	134
II. Skitse til ny retstilstand	137
A. Private sælgers mangelshæftelse	
1) Erstatningsansvaret for tilsidesættelse af sælgers oplysningspligt bør gøres til den centrale mangelsbeføjelse	137

2) Afslag i købesummen bør bevares som en sjældent anvendt sikkerhedsventil. Der bør indføres en mindstegrænse for afslag på 10%	138
3) Forældelse. Der bør indføres korte forældelsesfrister	140
4) Andre spørgsmål	141
B. Særligt om professionelle bygherrer	141
III. Nyt mangelsbegreb	141

Kapitel 12. Gennemgang af og kommentar til de sidste 12 års trykte domme

I. Indledning	148
II. Oversigter	
A. Domme, der belyser nærmere angivne almindelige emner (opstillingen svarer til bogens disposition)	149
B. Domme om forskellige mangelstyper (opstillet alfabetisk)	151
C. Domme, der belyser særlige spørgsmål (Ejerforeningers ret til at rejse krav mod bygherren under eet, begrebet »helårshus med week-end attest«, ældre ejendomme og sager mod kommuner)	152
III. Gennemgang af trykte domme i kronologisk rækkefølge	152

Anvendte forkortelser	200
-----------------------	-----

Sager mellem to privatpersoner om mangler ved fast ejendom udgør 10-20% af byretternes borgerlige domssager. Bogen handler derfor om et meget vigtigt retsområde.

Bogen giver en beskrivelse af retstilstanden. Den indeholder desuden en lang række anvisninger og forslag til, hvorledes forskellige tvivlsspørgsmål skal løses. Bogen er således velegnet som håndbog og opslagsbog for praktiserende jurister.

Herudover indeholder bogen korte referater af og kommentarer til de trykte domme om mangler ved fast ejendom fra og med 1977.

Bogen er kritisk både over for retspraksis og den juridiske teori og indeholder en samlet skitse til en ny retstilstand og et nyt mangelsbegreb.

Forfatteren har siden 1977 været dommer ved retten i Køge og har selv haft en meget stort antal sager om mangler ved fast ejendom.

1600
god
263.00

ISBN 87-12-01844-9